

בית הדין הצבאי המחוזי

מחוז שיפוטי ז"י

סא"ל מאיר ויגיסר - שופט

בפני:

(ע"י ב"כ, סרן איבון אברמוביץ)

המבקש: התובע הצבאי

נגד

(ע"י ב"כ, רס"ן עומר קנובלר)

המשיב: ח/XXX טוראי ל' א'

הכרעת - דין

על פי הודאתו, מורשע הנאשם בשתי עבירות של סירוב להיבדק לשם גילוי שימוש בסמים מסוכנים, לפי סעיף 127 א ו- 250 א לחוק השיפוט הצבאי, השתט"ו – 1955 ובעבירה של החזקת סם מסוכן, לפי סעיפים 7 (א) ו- (ג) סיפא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג 1973, בהתאם לכתב האישום ולפרטים הנוספים. ניתנה היום, 07/05/2019 ב' באייר התשע"ט, והודעה בפומבי ובמעמד הצדדים.

שופט

סא"ל מאיר ויגיסר - שופט

בפני:

(ע"י ב"כ, סגן מתי מאיר)

המבקש: התובע הצבאי

נגד

(ע"י ב"כ, רס"ן עומר קנובלר)

המשיב: ח/XXX טוראי ל' א'

גזר - הדין

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו, בשתי עבירות של סירוב להיבדק לגילוי שימוש בסם מסוכן לפי סעיפים 127א ו-250א לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955. עוד הורשע בהחזקת סם מסוכן לפי סעיפים 7א) ו-7ג) סיפה לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש] התשל"ג-1973. פעמיים הוזמן הנאשם לבסיס מצ"ח חוף לחקירה בעבירות סמים ובכל אחת מהפעמים נצטווה על ידי קש"ב במשטרה צבאית להיבדק בדיקות הדרושות לגילוי שימוש בסמים מסוכנים וסירב לעשות כן. ביום 27.8.2017, נפתח תיק החקירה בעקבות דיווח שנתקבל מיחידתו לפיו נתפס בחזקתו חומר החשוד כסם מסוכן. ביום 5.2.2018, נפתח תיק החקירה בעקבות ידיעה מודיעינית שהחשידה את הנאשם בשימוש בסם מסוכן במהלך שירותו הצבאי. התברר באותה חקירה, כי הנאשם החזיק בארנקו נייר מקופל ובו פירווי סם מסוכן מסוג קנאביס. בקופסת סיגריות בביתו החזיק הנאשם בשני בדלי סיגריות מגולגלות שהכילו סם מסוכן מסוג קנאביס. כמו כן, החזיק הנאשם בנרתיק ובארון שבביתו שני כלים המכונים "מקססה" ועליהם שרידי סם מסוכן מסוג קנאביס.

טיעוני הצדדים

2. בסיכומיה, עמדה התביעה על הפגיעה בערכי המשמעת הצבאית, המקצועיות והשמירה על מוכנות הצבא וכוונותיו. התביעה טענה כי יש לראות בשני הסירובים כשני אירועים פליליים נפרדים, וזאת נוכח "מבחן הקשר ההדוק". התביעה הדגישה את חזרתו של הנאשם על מעשיו, חרף החקירה הראשונה, אף שזו טרם גובשה לכדי כתב אישום. לשיטת התביעה, מתחם העונש ההולם בגין האירוע הראשון נע בין 10 ל-30 ימי מאסר בפועל וכן מאסר מותנה. באשר לאירוע השני, טענה כי הנאשם נכשל בשנית ולכן יש לקבוע כי מתחם העונש ההולם עומד על 20 עד 35 ימי מאסר בפועל. בראיית התביעה, אין לסטות ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום או הרתעה. התביעה הפנתה לגיליונו האישי של הנאשם וטענה כי מצטיירת תמונה של מי שחזר והפר כללי

משמעת בצבא. לסיכום טיעוניה, ביקשה התביעה להשית על הנאשם עונש מאסר בפועל בגין שני המתחמים למשך 45 ימים לצד עונש מאסר מותנה. התביעה תמכה את טיעוניה בפסיקה.

3. מנגד, טענה ההגנה כי מדובר באירוע עברייני אחד שיש לקבוע עבורו מתחם עונש הולם אחד. לפי הלך הטיעון של ההגנה, חלוף הזמן בין האירועים ואף העובדה שמדובר בשתי פרשיות שונות, אינם מצדיקים קביעה כי מדובר באירועים נפרדים. הסנגור ציין בדבריו כי אלמלא השיהוי, כתב האישום הראשון לא היה מכונן הליך פלילי, והנאשם היה מועמד לדין משמעת. ההגנה סבורה כי מתחם העונש ההולם נע בין 20 ל-45 ימי מאסר שירוצו בדרך של עבודה צבאית. ההגנה הדגישה, כי נתפסו שאריות סם בלבד וכי נסיבות החזקת הסם היו אזרחיות, כלומר מחוץ ליחידה הצבאית. טיעון מרכזי שהועלה על ידי ההגנה הוא שעל אף שמדובר בפרשה פשוטה ביותר, כתב האישום הוגש רק ביום 13.12.2018, כלומר בשיהוי ניכר – 16 חודשים לאחר החקירה הראשונה ו-10 חודשים לאחר החקירה השנייה. ההגנה הפנתה לעדותם של מפקדו ואביו של הנאשם בפניי. היא ביקשה שעונש המאסר ירוצה בדרך של עבודה צבאית כדי לאפשר לנאשם לסייע למשפחתו בסופי השבוע. הנאשם, בדברו האחרון, הביע צער על המעשים והבטיח שלא לחזור עליהם.

דיון והכרעה

4. שתי שאלות מרכזיות עומדות לדיון במסגרת גזר הדין: הראשונה – האם מכוננים סירוביו של הנאשם אירוע בודד או שני אירועים? והשנייה – האם ניתן לקבוע שהרף התחתון במתחם העונש ההולם כולל עונש מאסר שירוצה בדרך של עבודה צבאית?

5. כמצוות תיקון מספר 113 לחוק העונשין, בשלב הראשון, מוטל על בית הדין לבדוק האם הנאשם שלפניו הורשע באירוע עברייני אחד או במספר אירועים. בשלב השני, ייקבע מתחם העונש ההולם, ובשלב השלישי, ייבחנו הנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה וייגזר עונשו של הנאשם בתוך המתחמים שנקבעו.

השאלה הראשונה – אירוע בודד או שניים

6. הנאשם הורשע בשני מקרים נפרדים של סירוב להיבדק לשם גילוי שימוש בסם מסוכן, שפער של כחמישה חודשים מפריד ביניהם. במקרה השני נמצאו ברשותו גם שרידי סם. אקדים ואומר כי מצאתי לנכון לקבוע כי מדובר באירוע אחד, כפי שינומק להלן.

7. דומה, כי המבחן אשר אומץ בהלכה הפסוקה הוא מבחן "הקשר ההדוק", הבודק בין היתר, את עוצמת הקשר בין המעשים, רצף ההתנהגות, קיומה של סמיכות הזמנים בין המעשים ובחינה האם הם חלק מאותה תכנית עבריינית (ראו ע/64/17 **התצ"ר נ' רב"ט רחמים** (2017) והאסמכתאות שם). בפרשת **בני ג'אבר** (ע"פ 4910/13 **בני ג'אבר נ' מדינת ישראל** (2014)) ציינה השופטת ד' ברק ארז, כי "ייתכן כי עבריינין יבצע מספר רב של פעולות שניתן להפריד ביניהן ושהוא אף יכול היה לחדול לאחר ביצוע כל אחת מהן (כך שאין לראות בהן מעשה אחד), אך נכון יהיה לראות בהן חלק מתוכנית עבריינית אחת (ולכן גם אירוע אחד)" (פסקה 6 לחוות דעתה). השופט ע' פוגלמן הביע את דעתו כי הנוסח הרחב של סעיף 40ג, מותיר לערכאה הגוזרת את הדין מתחם רחב של שיקול דעת. מתחם רחב זה משמיע בתורו גמישות ביחס לאפשרות לצרף "מעשים" רבים לכדי "אירוע" אחד (פסקה 5 לחוות דעתו).

8. הכלל הוא כי קווי דמיון באופיים של המעשים יביאו ככלל לאיחודם ביריעה של אירוע בודד (ראו ע"פ 5643/14 **אחמד עיסא נ' מ"י** (2015); בפסקה 11). בפרשת האמורה, מאוזכרים **בהסכמה** דברי השופט א' ברק בע"פ 212/79 **פלוגי נ' מדינת ישראל** (1979), שקבע:

"נראה לי כי בסדרת עבירות מאותו סוג, ובנסיבות דומות, הדרך הראויה היא להשקיף על רצף האירועים כעל מכלול אחד, ולהשית את העונש בהתאם לכך. אם נורה לשופט לנהוג בדרך של פיצול האירועים וקביעת עונשים נפרדים – מהם חופפים ומהם מצטברים – נורה לו לנהוג בדרך לא טבעית, שתוצאתה לא תהיה גיבוש המכלול בעזרת הפרטים, אלא קביעה ראשונית של המכלול וגזירה מלאכותית של הפרטים ממנו" (שם, עמ' 435).

9. המלומדים, נ' דגן ור' קנאי מציינים במאמרם כי:

"הנטייה של הפסיקה לראות בחזרה על עברות דומות לאורך תקופה ארוכה אירוע אחד מלמדת על צורך מעשי אמתי – ועל רצון – להימנע מענישה לא הולמת. מתח נפרד לכל עברה ועברה במקרים אלה מסבכת ומכבידה מאוד, ואין בה טעם רב. בדרך כלל היא תביא לקביעת מתחמים זהים לכל העברות ועשויה להפוך את גזירת הדין לחישוב מתימטי האחראי לתוצאות לא צודקות. יתר על כן, כשמדובר בחזרה על אותה עבירה לאורך תקופה ארוכה, קביעת מתח אחד לכל העברות תיתן במקרים רבים הערכה נכונה יותר של חומרת העברות ותביא לקביעת מתח ההולם את חומרתן. פסיקה זו נתמכת גם באמירות של שופטים אחרים בבית המשפט העליון המדגישים את האפשרות לראות גם בעבירות שנעברו לאורך תקופה כאירוע אחד" (ראו נ' דגן ור' קנאי, "ריבוי עבירות, אתגרים והצעת פתרונות לאור עיקרון ההלימה", **ספר אדמונד לוי** (2017), עמ' 647).

10. אומנם, בפרשת **רחמים** המאוזכרת לעיל, **הופרדו** שימושיו של הנאשם בסם מסוכן מסוג קנאביס **לשני** אירועים נפרדים, אולם ההחלטה להפריד בין האירועים

נומקה בחלוף הזמן בין שני המקרים ובעיקר – בהעמדתו לדין של המשיב, **ובהפרת הסדר הקפאה** שהושג עמו (פסקה 22). באופן דומה – בע/22/17 **טוראי אסטפייב נ' התצ"ר** (2017) נומקה ההפרדה לשני אירועים שונים, בתקופה של **כמעט שנתיים** שחלפה בין המעשים ובכך **שהוגש כתב אישום** בגין המקרה הראשון, ולמרות זאת ביצע המערער את העבירה הנוספת (פסקה 19).

11. בשונה ממקרים אלו, בענייננו, חלפו 5 חודשים בלבד ולא ננקטו במהלכם כל צעדי אכיפה נגד הנאשם. ניתן לסכם כי יישומו של מבחן הקשר ההדוק מוביל למסקנה כי עניין לנו **באירוע אחד**. ער אני לכך, שמסקנה זו איננה חד משמעית, אך סברתי כי היא ראויה בנסיבות המקרה הייחודיות שבפנינו (כפי שפורט לעיל ועוד יפורט בהמשך).

השאלה השנייה – עבודה צבאית כרף תחתון של מתחם העונש ההולם

12. בעת קביעת מתחם העונש ההולם יש להתחשב **בראש ובראשונה** בעיקרון המנחה בענישה שהוא **קיומו של יחס הולם** בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין **סוג** ומידת העונש המוטל עליו (סעיף 40ב לחוק העונשין, התשל"ז-1977). בית הדין נדרש להתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה. אבחן תחילה את הערכים החברתיים שנפגעו ולאחר מכן אעבור לבחינת מדיניות הענישה הנהוגה.

13. עבירות הסמים פוגעות קשות **בערך החברתי של שמירה על צבא ערכי, מקצועי וממושמע, שחייליו מצויים במלוא חושיהם**. ואכן, דומה כי אין צורך להכביר מילים על אודות החומרה היתרה הנוגעת לתופעת השימוש בסם בקרב חיילי צה"ל. כבר נפסק, כי חיילים אשר עושים שימוש בסם במהלך שירותם הצבאי פוגעים פגיעה אנושה **בערך המשמעת**, שהיא מאבני היסוד של המסגרת הצבאית; הם פוגעים **בכשירות היחידה ובמוכנות הצבאית** ובכך מסבים נזק רב לחוסנו של הצבא ולחברה בכללותה (וראו, בין היתר, בג"ץ 5000/95 **טור' ברטלה נגד הפצ"ר**, פ"ד מט(5) 64, 72 (1995)). הגישה המחמירה שמחויב הצבא לנקוט כלפי חיילים המבצעים עברות סמים מוצאת את ביטויה במדיניות העמדתם לדין של חיילים החשודים בשימוש בסמים, במדיניות מעצרים של חיילים אלה וכן ברמת הענישה הנוהגת ביחס למורשעים בעבירות סמים בבתי הדין הצבאיים. בהתאם לכך, פסיקת בית הדין הצבאי קבעה, בדרך כלל, כי יש להטיל עונשי מאסר משמעותיים, בכליאה, על חיילים העושים שימוש בסמים מסוכנים או המחזיקים בהם (ראו את פרשות **רחמים ואסטפייב** המאוזכרות לעיל והאסמכתאות שם).

14. על-פי הוראות החוק, מתחם העונש ההולם נקבע גם בהתאם **למדיניות הענישה הנהוגה**. בעבר, עבירות של סירוב להיבדק לשם גילוי שימוש בסמים מסוכנים חייבו

העמדה לדין פלילי בבית דין צבאי ועונשי מאסר בכליאה ממשית. כך למשל, בע/12/63 **סמ"ר סאסי נ' התצ"ר** (2012) נקבע כי מתחם העונש ההולם הראוי לעבירה של סירוב להיבדק (במקרה בודד) עומד על 14-35 ימי מאסר בפועל (ראו את האסמכתאות שם). 15. ברם, לאחרונה, שונתה מדיניות אכיפת הדין בנוגע לשימוש בסמים בצה"ל, כך שחיילים המשתמשים שימושים בודדים בסמים בנסיבות אזרחיות (ובדרך כלל עד 4 שימושים בסמים) וללא נסיבות מחמירות, יוכלו להגיע להסכמה על הסדר מותנה – וככל שיעמדו בתנאיו של ההסדר המותנה יבוטל כתב האישום שהוגש נגדם. מכאן, **שמדיניות הענישה הנהוגה** – מדיניות השלובה והמושפעת, בראיית, ממדיניות האכיפה – **השתנתה ואינה עוד כבעבר** (ראו את ההתייחסות לשינוי במדיניות האכיפה בע"מ 58/17 **רב"ט יפימנקו נגד התצ"ר** (2017) ובפרשת **רחמים**).

16. כמו כן, תוקנו הנחיות התצ"ר באשר למדיניות אכיפת הדין בעבירות של סירוב להיבדק לשם גילוי שימוש בסמים מסוכנים. הנחיית תצ"ר מספר 2.06 מחודש יולי 2018 קובעת כי ככלל יש להעמיד חייל לדין **משמעותי בלבד** בגין עבירה של סירוב להיבדק בדיקות הנדרשות לשם גילוי שימוש בסמים מסוכנים. לפי נוסח ההנחיה מחודש **יולי 2018** (המפורסמת באתר הפרקליטות הצבאית) "כאשר מדובר בחייל אשר סירב להיענות לצו קש"ב אשר הוצא בעניינו, והוא שב וסירב לצו קש"ב נוסף, אך **טרם נשפט** בגין הסירוב הראשון בזמן - יש, ככלל, להעמידו לדין **פלילי** בגין **שני** מעשי הסירוב. עם זאת, ככל שחלף פרק זמן ממושך בין מעשי הסירוב, אין להעמיד לדין פלילי בגין מעשה הסירוב הראשון בזמן, אלא באישור התובע הצבאי הראשי". יצוין, כי בתיקון האחרון להנחיה, בחודש **פברואר 2019**, הושמט המשפט האחרון, המאפשר שלא להעמיד לדין פלילי בגין הסירוב הראשון.

17. **האם לשיהוי בהגשת כתב האישום יש השפעה בקביעת מתחם העונש ההולם?** התשובה היא מורכבת; נקודת המוצא, היא ש"חלוף הזמן אינו רלבנטי לקביעת מתחם הענישה עצמו אלא אך לקביעת העונש בתוך המתחם הספציפי" (ע"פ 3380/16 **נאמן נ' מדינת ישראל** (2017); סעיף 40(10)); עם זאת, השינוי שחל במדיניות האכיפה והשיהוי בהגשת כתב האישום השפיעו ומשפיעים על מדיניות הענישה הנוהגת (להשפעת השיהוי בעבירות זהות, ראו ע/129/01 **סמל ז' פ' נ' התצ"ר** (2001); ע/98/14 **סמ"ר א' ג' נ' התצ"ר** (2015); ע/252/02 **רב"ט א.ב. נ' התצ"ר** (2003); וכן ע/9/10 **התצ"ר נ' סמל ש' ע'** (2010)). בע/185/08 **רב"ט א' מ' נ' התצ"ר** (2009) נתקבלה עתירתם של הצדדים בערעור להמיר את עונש המאסר בכליאה ממשית לעבודות צבאיות בגין סירוב להיבדק לשם גילוי שימוש בסמים מסוכן, וזאת אף שהנאשם היה בעיצומו של שירות פעיל. בין הנימוקים היו חלוף הזמן, שירותו המועיל ("אף בתקופת הלחימה האחרונה"; פסקה 6) ועיכוב העלאתו בדרגה. הסדר טיעון

דומה התקבל בע/199/00 **התצ"ר נ' רב"ט ש' ל'** (2000); להשפעת השינוי במדיניות הענישה ראו גם את פרשת **רחמים** (באותו מקרה אושר עונש של 15 ימי עבודה צבאית בגין האירוע הראשון) וכן בפסיקת בתי הדין המחוזיים ראו למשל תיק צפון (מחוזי) 528/16 **התובע הצבאי נ' סמל א' ב'** (2017); ז"י (מחוזי) 293/16 **התובע הצבאי נ' סמל א' ז'** (2016); דרום (מחוזי) 337/17 **התובע הצבאי נ' סמל ד' ר' א'** (2017); ז"י (מחוזי) 53/17 **התובע הצבאי נ' סמל ע' ל'** (2017); מטכ"ל (מחוזי) 505/18 **התובע הצבאי נ' סמל א' ר'** (2019); מרכז (מחוזי) 73/19 **התובע הצבאי נ' סמ"ר א' כ'** (2019). עונשי מאסר בפועל בדרך של עבודה צבאית בעבירות סמים, הוטלו גם בע/109/11 **התצ"ר נ' סמל סינמנס** (2011) ובע/88/14 **טור' קסוקר נ' התצ"ר** (2014).

18. הנה כי כן, סוג העונש המקובל בפסיקה מושפע הן מהשינוי במדיניות האכיפה והן ממידת השיהוי בהגשת כתב האישום וקיימים מקרים שבהם נקבעו עונשי מאסר בדרך של עבודה צבאית ואף ריתוק ומחבוש. **נוכח מדיניות הענישה המורכבת והמגוונת, ככלל, יש לקבוע מתחם עונש הולם רחב שיאפשר ענישה באמצעות סוגי ענישה שונים.**

19. עמדו לנגד עיני גם המלצותיה של ועדת דורנר אשר התייחסה ל**שיקול הענישה ההרתעתי** וציינה כי "אין טעם בניסיון לקדם את ההרתעה באמצעות הרחבת השימוש במאסרים או באמצעות שימוש במאסרים ממושכים יותר" (סעיף 1 בפרק תקציר המלצות הוועדה). **בנוגע לשיקום** נקבע שם כי "שיקום בקהילה באמצעות ענישה שנעה בין עבודות שירות לצווי מבחן ושירות למען הציבור, צפוי להפיק תוצאות טובות יותר מאשר שימוש נרחב יותר במאסרים" (סעיף 2 בפרק תקציר המלצות הוועדה). **ובנוגע לעלויות הכליאה** הומלץ "לפעול לצמצום השימוש במאסרים במקרים בהם המאסר אינו הכרחי להגבלת יכולת של עבריינים שהמסוכנות שלהם לחברה גבוהה והרחבת השימוש בעונשים זולים יותר ויעילים יותר, העומדים בעיקרון ההלימה, ובכך להביא להקצאה יעילה ונכונה יותר של המשאבים המופנים לטובת הנושא" (סעיף 5 בפרק תקציר המלצות הוועדה).

20. בענייננו, **חומרה יתרה** קיימת בעובדה שהנאשם **חזר על מעשה** הסירוב להיבדק ואף נמצאו ברשותו בדלי סיגריות שבהם סם מסוג קנאביס, על אף שכבר נחקר בעבירות סמים. כלומר, חקירתו במצ"ח לא הרתיעה אותו ולא הביאה אותו לנתק את הקשר עם עולם הסמים.

21. נוכח כלל האמור, סברתי כי מתחם העונש ההולם צריך לעמוד בנסיבות המקרה שבפנינו בין עונש של 30 ימי מאסר לריצוי בדרך של עבודה צבאית לבין 60 ימי מאסר לריצוי בכליאה ממשית לצד מאסר מותנה. המדובר במתחם ענישה רחב ולתוכו ניתן להכניס מגוון שיקולים.

22. כאן המקום לציין, כי לא מצאתי לנכון לסטות ממתחם העונש ההולם משיקולי הרתעה או שיקום. כעת יש למקם את עונשו של הנאשם במתחמי העונש ההולם שנקבעו לעיל. לשם כך, יש לבחון את הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה.

קביעת עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם

23. הנאשם הינו חייל בשירות סדיר החל ממרץ 2017, ומשרת בתפקיד עובד כללי. אומנם, עברו הפלילי נקי, אך לאורך שירותו, התקשה הנאשם לקבל על עצמו את המשמעת הצבאית, וגיליון עבירות המשמעת שלו הלך ותפח. עברו המשמעת של הנאשם עומד לו לרועץ, ומחזק את הצורך בהרתעה אפקטיבית וממשית הן של הפרט והן של הכלל.

24. על אף האמור, מספר שיקולים עיקריים הביאו אותי למסקנה כי יש למקם את עונשו של הנאשם בסמוך לרף התחתון של מתחם העונש ההולם שנקבע: הראשון – הוא הליך ה**שיקום** שעובר הנאשם, בסיוע מפקדו שהעיד בפניי; השני – הוא **נסיבותיו האישיות** של הנאשם, אשר פורטו בעדותו של אביו - אימו מוכרת כנכה 100% ועוברת טיפולים רפואיים יקרים לטיפול במחלותיה. כתוצאה מכך, המצב הכלכלי בבית הנאשם אינו פשוט (ראו את סעיף 40 י"א (2) לחוק העונשין המתייחס לפגיעה של העונש במשפחתו של הנאשם); והשלישי - הוא ה**שיהוי** בהעמדתו של הנאשם לדין (ראו את סעיפים 40 י"א (9) ו-(10) לחוק העונשין המתייחסים להתנהגות רשויות אכיפת החוק ולחלופי הזמן). לכל אחד מהשיקולים שפורטו משקל רב וממשי בעת מיקום עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם.

25. באשר ל**שיקום**, רני"ג בן חמו, מפקדו של הנאשם, הסביר היטב כי הנאשם עובר תהליך חיובי: "הוא עובר דרך לא פשוטה בתיקון דרכיו אבל אני יכול להגיד שאני רואה התמדה או ניסיון להתמדה רציני... לי נשמע למרותי, עומד בלוחות זמנים מודיע בבעיות, מבקש רשות, דברים אלו לא היו טריוויאלים עבור לי לפני תיאום הציפיות בינינו. נשאר לו עוד כחצי שנה. אני לא מקל בעבירה אבל אני חושב שבדרך שבה הוא התחיל עכשיו יהיה לו יותר קל להמשיך אותה בעבודות שירות ולא בכלא כי גם אם יהיה בבסיס אחר אני אוכל ללוות אותו יותר מאשר אם יהיה בכלא". מותר לציין, כי בהיעדר תסקיר עונש של שירות המבחן, חוות דעת שכזו של מפקדו הישיר, בדרגת רב-נגד, היא בעלת משקל רב בבחינת אופק השיקום. לכך יש להוסיף, שהנאשם הודה באשמתו, נטל אחריות על מעשיו הביע חרטה וחסך בזמן שיפוטי יקר (סעיף 40 י"א (4) לחוק העונשין).

26. בכל הנוגע לשיהוי בהגשת כתב האישום, נקבע בפסיקה כי השיהוי באכיפה פוגע ביכולת המערכת הצבאית להגשים את התכלית המשמעתית בענישה:

"התרענו כבר בעבר לא פעם על כך שמעת לעת מוגשים לבתי הדין הצבאיים כתבי אישום בשיהוי ניכר ביחס למועד ביצוע העבירות ולמועד השלמת החקירה. במקרים אלו נמצאת מערכת השפיטה הצבאית בפני דילמה קשה - מחד גיסא, מדיניות הענישה בגין ביצוע עבירות שלהן זיקה מובהקת לצורכי הצבא, היא מחמירה וראוי לשמרה. מאידך גיסא, תנאי ליישום מדיניות ענישה מחמירה הוא מיידיות הטיפול המשפטי והשיפוטי והימנעות מהתמהמהות בטיפול זה" (ע/4/09 רב"ט בן ישי נ' התצ"ר (2009)).

ועוד הובהר בפסיקה כי:

"זכות קיומה של מערכת שפיטה צבאית נפרדת, על מאפייניה הייחודיים תלוי ונעוץ בראש ובראשונה בטיפול מהיר ויעיל של רשויות החקירה והתביעה בעבירות הנבדקות. מקום בו טיפול יעיל ומהיר שכזה איננו מתקיים עוד, נוצרים קשיים משמעותיים בהצדקת האכיפה והענישה המרתיעים הנהוגים במערכת השפיטה הצבאית" (ההדגשות במקור, ע/127,130/09 רב"ט ל' ר' נ' התצ"ר (26.11.2019)).

27. ואכן, כאשר הערכים המוגנים שנפגעים הם המשמעת, המקצועיות והכוננות של הצבא, נדרשת תגובה מיידית למעשה העבירה. המשמעת לא תושג על ידי הבלגה משך תקופה של 16 חודשים שהיא יותר ממחצית מתקופת שירותו הצבאי של חייל. אף תקופה של 10 חודשים היא ארוכה מידי לצורך הגשת כתב אישום בעבירת סירוב להיבדק.

28. בהתחשב בכלל השיקולים האמורים, מצאתי לנכון למקם את עונשו של הנאשם ברף נמוך של מתחם העונש ההולם שנקבע, אך לאזן את ההקלה בעונש מאסר מותנה גבוה באופן יחסי.

סוף דבר

29. על הנאשם יוטלו, אפוא, העונשים הבאים:

- א. ארבעים (40) ימי מאסר לריצוי בדרך של עבודה צבאית. הנאשם יתייצב לתחילת ריצוי עונשו ביום 25.8.2019 בשעה 10:00, במשרדה של רמ"ד שיקום.
- ב. שישים (60) ימי מאסר על תנאי, שבמשך שלוש (3) שנים מהיום לא יעבור כל עבירה על פקודת הסמים המסוכנים, או עבירה לפי סעיף 127א לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955, עבירה שעניינה אי קיום הוראות מחייבות בצבא לפי

סעיף 133 לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955, בגין שימוש בחומר משכר
כהגדרתו בפקודת מטכ"ל 33.0220, למעט משקה משכר.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, כ' סיון תשע"ט, 23 ביוני 2019, והודע בפומבי ובמעמד הצדדים.

שופט

העתק נכון מן המקור
גיסיקה אידוב, רב"ט
מש"קית משפט

תאריך הדפסה: 23/06/2019

חתימת המגיה
נערך על ידי ל.ב.